

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Комітет гуманітарної та інформполітики заслухає очільника Мінкульту щодо бронювання дієвців культури та медійників. – Світлана Остапа](#)

[росіяни пошкодили понад 200 пам'яток та закладів культури на Миколаївщині](#)

[Окупаційна влада демонтувала купол українського собору у Сімферополі: реакція омбудсмена. – Марія Кабацій](#)

[Фундація Лятошинського спростовує інформацію про відмову співпрацювати з Клівлендським оркестром. – Ксенія Білаш](#)

[Історія з Линів: звичайне заробітчанство. – Оксана Забужко](#)

Вшанування пам'яті

[Як нам пам'ятати трагедії: нетравматична імєрсивність у пам'ятниках. – Микола Каблука](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Байден і Зеленський – «ватажки банди міжнародних терористів»: як російська пропаганда вигадує нові «сенсаційні» подробиці теракту у «Крокусі». – Павло Рудь](#)

[ЦПД оприлюднив перелік акаунтів у соцмережі X, що поширюють ворожу дезінформацію. – Юлія Поліковська](#)

[Окупанти відкрили нове пропагандистське медіа на Херсонщині. Назву та дизайн «запозичили» в українських медіаресурсів. – Олена Чередниченко](#)

[Як росія атакує Італію дезінформацією через фільми про війну проти України. – Наталка Кудрик](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[УІНП вирішив ще раз уточнити свої висновки щодо Булгакова](#)

[У Києві на пам'ятник Булгакову додали цитати з «Білої гвардії»](#)

[Павлоградському району пропонують нову назву: як хочуть перейменувати. – Анна Семьонова](#)

[Нардеп Максим Саврасов повідомив, що населені пункти в Криму не перейменуватимуть до деокупації. – Валерія Буняк](#)

Благодійність. Меценатство

[У Львові силу мистецтва конвертували у 3,24 млн грн на РЕБ для 80-ки. Фото](#)

На благодійному марафоні у Луцьку продають ляльки-мотанки із Бахмута. – Анна Семьонова

Театр

Інклюзія, цифровізація, ремонт: Нищук про те, як працюватиме театр Франка за його керівництвом. – Олег Челяк

Музика

«Слухати. Чути. Відчувати». У прифронтовому Харкові стартує KharkivMusicFest. – Oleksandra Chebotar

«Бесті, я в стресі»: слухаємо релізи другого тижня квітня. – Марічка Максимець

«Не знаю, про що пісня, вона мені наснилась» – найкраща музика тижня від Артилерії. – Юлія Ткачук

70 років бунтарства. Як народився, вижив і розквітав український рок-н-рол. – Тетяна Капустинська

Візуальні мистецтва

Україна на 60-й Венеційській бієнале: опублікували публічну програму Українського павільйону. – Яна Качковська

«Війна може опинитися всюди»: кураторка павільйону Польщі на Венеційській бієнале про проєкт українських митців. – Катерина Яковленко

Коли вигадка стає реальністю. Українські учасники Венеційської бієнале Рачинський і Ревковський відкрили виставку у Києві. – Анастасія Большакова

ПЕРШООБРАЗИ АНАТОЛІЯ КРИВОЛАПА

В Івано-Франківську відкриється виставка-ретроспектива жіночого відеоарту «Приходять і відходять». – Катерина Кадакова

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фестиваль квір-кіно SUNNY BUNNY представив повну програму: фільм-відкриття з Тільдою Свінтон і прем'єра документальної стрічки Жа Бабаєвої. – Катерина Кадакова

Український фільм «Назавжди-назавжди» покажуть на Стамбульському кінофестивалі

Від пса Патрона до Хамелеона Ігоря. Огляд на документальну роботу «Ми, наші улюбленці та війна» Антона Птушкіна. – Кромф Ігор

Команда фільму «Я і Фелікс» вирушила у тур містами України

«Я і Фелікс»: атмосфера 90-х, підліткове дорослішання, колоритний Іздрік і баланс світла й темряви. – Оксана Наумова

«Україна. Нескорені міста. Правда історія»: вийшов новий сезон мультсеріалу на YouTube

13 квітня на каналі «Дім» – прем'єра серіалу «Під одним дахом» про початок

[повномасштабного вторгнення росіян в Україну. – Марина Баранівська](#)

[24 квітня на ICTV2 – прем'єра кримінальної драми «Подвійні ставки» з Владом Никитюком у головній ролі. – Віра Крайня](#)

[Фільм «Ми були рекрутами» Любомира Левицького вийде в прокат 2 травня](#)

[Український фільм «Смак Свободи» зібрав у прокаті 2,5 мільйона гривень](#)

[Про кон'юнктуру і вдавані «заборони» у кіно. – Лена Чиченіна](#)

Просвітництво

[«Нова Пошта» у світі мистецтва? Розповідаємо про додаток з культурними подіями ArtWizard. – Марічка Максимець](#)

Література. Книговидання

[Шептицький – найбільш недооцінений мислитель ХХ століття. Видали науково-популярні праці митрополита. – Галина Терещук](#)

[У «Видавництві Старого Лева» вийде поетична збірка «Свідчення» Вікторії Амеліної](#)

[«Локальна історія» заснувала видавництво](#)

Охорона культурної спадщини

[У Львові почали реставрацію трьох скульптур із домініканського монастиря. – Юлія Равлюк, Єлісавета Сілаєва](#)

[Хто нищить заповідник у Буші? – Оксана Давидова](#)

[Поруч з історичним заповідником у Буші з'явиться вапняковий кар'єр: що відбувається і які причини невдоволення. – «Громадське радіо»](#)

Релігія

[«Претензія не в тому, що вони Бога не люблять, а в тому, як роблять свою справу». Капелани про проблеми капеланської служби. – Олена Струк](#)

[СБУ вручила підозру протоієрею УПЦ МП: поширював проросійські наративи у телеграмі. – Роман Мельник](#)

[Київрада вкотре пообіцяла оновити Генплан столиці і хоче перевірити московські церкви. – Леся Падалка](#)

Міжнародне співробітництво

[У Швеції вдруге відбудеться фестиваль «Українська весна 2024»: що в програмі. – Марія Кабацій](#)

Підтримка України у світі

[Рок-гурт Within Temptation випустив кліп, який зняв у Києві. Всі роялті передадуть ГО Music Saves UA](#)

[«Республіканці фактично вбивають Україну»: Стівен Кінг прокоментував затримку допомоги Києву від США](#)

Загальні питання

Комітет гуманітарної та інформполітики заслухає очільника Мінкульту щодо бронювання дієвців культури та медійників. – Світлана Остапа

Члени Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики вирішили заслухати звіт т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандеєва щодо процедури бронювання від мобілізації дієвців культури та представників медіа. Таке рішення обговорили та ухвалили на черговому засіданні комітету 12 квітня. За словами заступниці голови комітету Є. Кравчук, а також інших його членів, якщо Україна втратить унікальних професіоналів галузі культури, то на підготовку нових підуть десятки років. Членкиня комітету Є. Богуцька додала, що якщо професіоналів ще можна буде підготувати, то таланти Україна може втратити назавжди. Член комітету Г. Лерос зауважив, що серед таких талановитих дієвців є відомі скульптори, які не працюють на якихось підприємствах. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225388/2024-04-12-komitet-gumanitarnoi-ta-informpolityky-zaslukhaie-ochilnyka-minkultu-shchodo-bronyuvannya-diievtziv-kultury-ta-mediynykiv/>

росіяни пошкодили понад 200 пам'яток та закладів культури на Миколаївщині

З 2022 року в Миколаївській області внаслідок дій росіян пошкоджено 211 закладів культури, пам'яток архітектури та культових споруд. 23 об'єкти знищено повністю. Про це повідомляється на сайті МКІП після візиту на прифронтову Миколаївщину т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандеєва. Після пошкоджень унаслідок обстрілів у Миколаєві відновлюють фаховий коледж музичного мистецтва, який тепер вважають пам'яткою місцевого значення. А також архітектурні пам'ятки, розташовані на вулиці Адміральській, пам'ятку національного значення «Старофлотські казарми» КЗК «Миколаївський обласний краєзнавчий музей». Під час візиту Карандеєв відвідав Миколаївський академічний художній драматичний театр, який з початком повномасштабного вторгнення змінив формат та організував сцену в укритті, та Миколаївський національний академічний український театр драми та музичної комедії, який працює з аншлагами. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/696302-rosiyani-poshkodili-ponad-200-pamyatok-ta-zakladiv-kulturi-na-mikolaiivshchini>

Окупаційна влада демонтувала купол українського собору у Сімферополі: реакція омбудсмена. – Марія Кабацій

російська окупаційна влада Криму демонтувала купол Кафедрального собору Святих рівноапостольних князя Володимира та княгині Ольги Православної церкви України у Сімферополі, повідомив уповноважений Верховної Ради з прав людини Д. Лубінець. Омбудсман додав, що отримав цю інформацію від митрополита Сімферопольського і Кримського Климента. Митрополит повідомив Лубінцю, що постійний тиск окупаційної влади та виселення Кримської єпархії з цього Кафедрального собору фактично знищили ПЦУ на анексованому росією українському півострові. «У своїй агресії проти

України рф продовжує руйнувати церкви, ув'язнювати та катувати священнослужителів, переслідує представників релігійних громад, які перебувають на ТОТ України і не є лояльними окупаційній владі та РПЦ», – зазначив Лубінець. Омбудсман додав, що направив запити про нищення окупантами української церкви та переслідування вірян ПЦУ до Організації Об'єднаних Націй. Він також закликав світову спільноту відреагувати на черговий злочин проти віросповідання вірян Кримської єпархії ПЦУ. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyska-okupaciyna-vlada-demontuvala-kupol-soboru-pcu-u-simferopoli-foto-301032/>

Фундація Лятошинського спростовує інформацію про відмову співпрацювати з Клівлендським оркестром. – Ксенія Білаш

11 квітня видання «Українська правда» опублікувало інтерв'ю з диригенткою О. Линів. У ньому, зокрема, вона розповіла про відмову спадкоємиці доробку Б. Лятошинського надати дозвіл на виконання його твору Клівлендському оркестру через присутність у програмі російського композитора. За словами Линів, твір Лятошинського виключили з програми. Фундація Лятошинського, що займається промоцією творчості композитора та регулює дозволи на виконання його доробку, звернулася до редакції LB.ua з проханням оприлюднити відповідь на цю заяву. Опубліковано її повністю. Серед іншого, там зазначається: «Ми досягнули компромісу: „Гражина” Лятошинського прозвучить 11 липня 2024 року у виконанні Клівлендського симфонічного оркестру під орудою Линів; своєю чергою, представники Клівлендського симфонічного оркестру організують супровідну анотацію до концерту з роз'ясненнями колоніальних практик російської культури». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/04/13/608277_fundatsiya_lyatoshinskogo_sprostovu_ie.html

Історія з Линів: звичайне заробітчанство. – Оксана Забужко

«...Ця малоапетитна історія з „Євгенієм Онегіним” на русском языке засвітила одну вкрай неприємну правду: ніякої визначної міжнародної кар'єри це „чудо з Бродів”, яким ми так були пишалися, насправді не зробило. Бо справді успішні – це завжди ті, хто може вибирати. І, коли каже „ні”, – перед ними просять вибачення за те, що посміли образити. А коли „скачи, враже, як пан каже, на те він багатий”, – то це звичайне заробітчанство найманого працівника, хоч із ганчіркою й порохотягом, хоч із диригентською паличкою. І нема чого тоді понти гнути, і так і треба чесно сказати – і не вішати народу, і так замотеличному за два роки війни, зайвої локшини на вуха. А натомість можна було б взяти інтерв'ю, скажімо, в Артура Ґріна. Хто не в курсі – це відомий американський піаніст, уродженець Нью-Йорка, славний серед міжнародної музичної еліти, між іншим, як один з найліпших виконавців Рахманінова. Так ось, 2014-го (не 2022-го навіть, прошу завважити, а тоді, коли це ще не було трендом!) чоловіка настільки поплавило від культурного шоку – від розриву між тою „музичною росією”, яку він цілий вік собі був уявляв, гравши Рахманінова,

і реальною, проявленою в Криму й на Донбасі, що він закенселив у своєму репертуарі всіх росіян – і почав виконувати натомість українську музику! Записав кілька дисків, Лисенка й Скорика, коли не помиляюсь, підготував кілька концертних програм – і невже ж, до холери, нікому в Україні оце тепер не цікаво, як він собі дає раду без Рахманінова, – чейже йому є на цю тему не менше чого сказати, ніж О. Линів?..». Докладніше:

<https://espreso.tv/poglyad-istoriya-z-liniv-zvichayne-zarobitchanstvo>

Вшанування пам'яті

Як нам пам'ятати трагедії: нетравматична імерсивність у пам'ятниках. – Микола Каблука

«Фіксування пам'яті стало важливою частиною нашого буття в умовах війни. Українські митці та діячі культури творять у контексті травматичних подій, документують, осмислюють, виражають внутрішні стани й закликають до діалогу. Мені ж важливо залучати глядача до комеморації крізь об'єкти, занурювати в спільну і водночас особисту пам'ять про події, але не травмувати. Цю потребу ми з командою Kabluka Light & Digital Sculptures задовольнили роботою над проектом „Хрест Героїв”. Це меморіал нового типу в пам'ять про воїнів, які загинули захищаючи Україну. Концепція цієї інсталяції формувалася на трьох стовпах: комеморація, імерсивність і нетравматичність. Цей проєкт увібрав у себе всі можливі методи, щоб досягти цілей: робота зі спільною пам'яттю, проживання травми в мистецькій формі, сучасні технології, давні символи...». Докладніше про інсталяцію, розміщену у Вишгороді:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-nam-pam-yatati-tragediji-netravmatichna-imersivnist-v-pam-yatnikah-301022/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Байден і Зеленський – «ватажки банди міжнародних терористів»: як російська пропаганда вигадує нові «сенсаційні» подробиці теракту у «Крокусі». – Павло Рудь

Що неслося у «кремлеграмі» 7–12 квітня: «росія має докази того, що Україна є замовницею теракту», «Джо Байден причетний до фінансування міжнародного тероризму» та «Теракт у „Крокусі” вплине на вибори президента США». Про ключові меседжі тижня. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/34649/2024-04-12-bayden-i-zelensky-vatazhky-bandy-mizhnarodnykh-terorystiv-yak-rosiyska-propaganda-vygraduie-novi-sensatsiyini-podrobytsi-teraktu-u-krokusi/>

ЦПД оприлюднив перелік акаунтів у соцмережі X, що поширюють ворожу дезінформацію. – Юлія Поліковська

Центр протидії дезінформації спільно з Кібердепартаментом СБУ оприлюднили для громадськості перелік ворожих акаунтів у соціальній мережі X, що раніше називалася твіттер. Список складено, щоб допомогти користувачам уникати акаунтів, які є інструментом поширення ворожої дезінформації та маніпуляцій. Докладніше:

<https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/34668/2024-04-15-tspd-oprylyudnyv-perelik-akauntiv-u-sotsmerezhi-kh-shcho-poshyryuyut-vorozhu-dezinformatsiyu/>

Окупанти відкрили нове пропагандистське медіа на Херсонщині. Назву та дизайн «запозичили» в українських медіаресурсів. – Олена Чередниченко

На тимчасово окупованих територіях росіяни відкрили ще одне онлайнмедіа і назвали його «Новое. Медиа», повідомила головна редакторка херсонського видання «Кавун.Сіті» Є. Вірлич. Вона також зробила огляд нового медіаресурсу російських пропагандистів. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225427/2024-04-13-okupanty-vidkryly-nove-propagandystske-media-na-khersonshchyni-nazvu-ta-dyzayn-zapozychyly-v-ukrainskykh-mediaresursiv/>

Як росія атакує Італію дезінформацією через фільми про війну проти України. – Наталка Кудрик

В Італії помітно активізувалася машина кремлівської пропаганди у вигляді проведення так званих культурних заходів: з-поміж фотовиставок, конференцій, презентацій книжок доволі наполегливо місцеві путіністи просувають кінофільми, які виправдовують вторгнення російської армії в Україну. Чимало таких акцій вдається скасовувати завдяки зусиллям діаспори та небайдужих італійських політиків й активістів. Але не вийшло запобігти останньому випадку в Римі. У театрі Флавіо показали псевдодокументальну стрічку «Донбасс: вчера, сегодня, завтра» – проєкт російського телеканалу RT, забороненого в країнах ЄС. Авторка розповідає, чому так відбувається в Італії; чи несе це загрозу поширення московських наративів у Європі; якою мірою кремлівська кінопропаганда впливає на громадську думку в країні; як можна результативно їй протидіяти. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/rosiya-italia-propaganda-viyny/32902877.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

УІНП вирішив ще раз уточнити свої висновки щодо Булгакова

Український інститут національної пам'яті попросив свою експертну комісію повторно проаналізувати й уточнити висновок щодо визнання об'єктів, присвячених російському письменнику М. Булгакову, символікою російської імперської політики. «Визнання чи невизнання об'єктів (географічних об'єктів, назв юридичних осіб, пам'ятників та пам'ятних знаків), присвячених Булгакову, символікою російської імперської політики не є „забороною Булгакова”, як вже встигли інтерпретувати висновок комісії деякі медіа, а також російська пропаганда. Українське законодавство не забороняє книги, п'єси письменника, музейні експозиції, дослідження», – ідеться на сайті УІНП. Тому висновок комісії стосовно Булгакова не є настановою до закриття Літературно-меморіального музею Булгакова в Києві. Проте в Інституті порушують питання щодо недоречності подальшої нормалізації його постаті у публічному просторі, якщо підтвердиться зневажливе ставлення письменника до українського

державотворення, ідеї незалежної української республіки й виразні симпатії до російської шовіністичної політики. В УІНП закликали громадськість розділяти питання уславлення в публічному просторі й доступу до результатів творчої діяльності. Докладніше:

<https://chytomo.com/uinp-vyrishyv-shche-raz-utochnyty-svoi-vysnovky-shchodo-bulgakova/>

У Києві на пам'ятник Булгакову додали цитати з «Білої гвардії»

Пам'ятник російському письменнику на Андріївському узвозі у Києві обвісили цитатами з роману «Біла гвардія», а також розмістили вимогу про демонтаж. Фото пам'ятника на своїй фейсбук-сторінці опублікував співзасновник проєкту «Декомунізація.Україна» В. Поздняков. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kyievi-na-pam-iatnyk-bulgakovu-dodaly-tsytaty-z-biloi-hvardii/>

Павлоградському району пропонують нову назву: як хочуть перейменувати. – Анна Семьонова

Планують перейменувати Павлоградський район на Матвіївський. Зокрема, взявши за основу перейменування міста Павлограда на Матвіїв. Про це повідомила О. Шуляк, голова комітету з питань організації державного управління, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування. Крім того, комітет підтримав ініціативу змінити назви понад сотні сіл та селищ, двох міст і семи районів, які містять радянські та імперські ідеологічні елементи в своїй назві. Докладніше:

<https://shotam.info/pavlohradskomu-rayonu-proponuiut-novu-nazvu-iak-khochut-pereymenuvaty/>

Нардеп Максим Саврасов повідомив, що населені пункти в Криму не перейменуватимуть до деокупації. – Валерія Буняк

Кримські топоніми не планують перейменувати до деокупації українського півострова від російських загарбників, повідомив народний депутат М. Саврасов, який входить до Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади. За його словами, зараз Комітет позбавляється топонімів, які Україна набула під час дореволюційного та післяреволюційного періоду. «Стосовно Криму – питання буде розглядатись вже після деокупації, ми будемо співпрацювати з владою, яка буде переобрана на виборах місцевих після деокупації півострова, ми будемо спілкуватися з місцевими мешканцями, так само разом з ними приймати рішення по населених пунктах Криму», – зазначив він. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225433/2024-04-14-nardep-maksym-savrasov-povidomyv-shcho-naseleni-punkty-v-krymu-ne-pereyrenovuvatyut-do-deokupatsii/>

Благодійність. Меценатство

У Львові силу мистецтва конвертували у 3,24 млн грн на РЕБ для 80-ки.

Фото

13 квітня Львівська національна філармонія імені Мирослава Скорика зібрала на благодійному аукціоні «Сила мистецтва» 3 мільйони 240 тисяч гривень. Академічний симфонічний оркестр INSO-Львів спільно із Львівською національною філармонією, галереєю «Home of Arts Lviv» та «Ветеран Медіа» вже втретє організують такий захід, щоб підтримати мистецтво під час війни та зібрати кошти для українських захисників і захисниць на передовій. Учасники придбали майже усі із 30 представлених мистецьких лотів, на деякі суттєво підвищивши ціну від стартової. Зокрема серед проданих робіт були твори таких відомих митців і мисткинь, як О. Новаківський, Я. Гніздовський, А. Гончарук, В. Патик, Г.-О. Захаряевич-Липа та ін. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/kultura-u-lvovi-silu-mistetstva-konvertuvali-u-donati-na-reb-dlya-80-ki-foto>

На благодійному марафоні у Луцьку продають ляльки-мотанки із Бахмута. – Анна Семьонова

У Луцьку відбувся благодійний марафон «Великдень зігриває душі», під час якого розпочався продаж ляльок-мотанок, знайдених військовими 14-ї окремої механізованої бригади у зруйнованому Бахмуті на Донеччині. Зараз ці унікальні ляльки можна придбати в обласній бібліотеці для юнацтва, де їх представила одна з організаторок марафону, А. Єфремова. Зібрані від продажу кошти передадуть для потреб 14-го окремого мотострілецького батальйону. Крім ляльок-мотанок, є й інші благодійні лоти. Докладніше:

<https://shotam.info/na-blahodiynomu-marafoni-u-lutsku-prodaiut-lialky-motanky-iz-bakhmuta/>

Театр

Інклюзія, цифровізація, ремонт: Нищук про те, як працюватиме театр Франка за його керівництвом. – Олег Челяк

Голова Шевченківського комітету Є. Нищук 3 квітня став генеральним директором Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка. В етері «Радіо Культура» він розповів, як забезпечити тяглість у театрі та на які зміни очікувати. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/724117-inkluzia-cifrovizacia-remont-nisuk-pro-te-ak-pracuvatime-teatr-franka-za-jogo-kerivnictvom/>

Музика

«Слухати. Чути. Відчувати». У прифронтовому Харкові стартує KharkivMusicFest. – Oleksandra Chebotar

Щорічний фестиваль, який проходить у місті з 2018-го за участі українських та закордонних музикантів, розпочався 13 квітня. Відкривав захід Національний ансамбль солістів «Київська камерата» з різносторонньою програмою, яка включала як твори європейських композиторів минулих епох (Фелікса Мендельсона та Бели Бартока), так і композиції представників різних

генерацій українських авторів (В. Губаренка, О. Козаренка, В. Зубицького та З. Алмаші). Диригентом виступив іспано-німецький диригент Рок Фаргас – єдиний іноземний музикант, який цього року погодився прибути до прифронтового Харкова. Фестиваль триватиме до 1 червня. Докладніше про програму:

<https://theclaquers.com/posts/12935>

«Бесті, я в стресі»: слухаємо релізи другого тижня квітня. – Марічка Максимець

Про нові треки вітчизняних музикантів. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/april-2/>

«Не знаю, про що пісня, вона мені наснилась» – найкраща музика тижня від Артилерії. – Юлія Ткачук

Про нові релізи від українських виконавців. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/723497-ne-znau-pro-so-pisna-vona-meni-nasnilas-najkrasa-muzika-tizna-vid-artilerii/>

70 років бунтарства. Як народився, вижив і розквітав український рок-н-рол. – Тетяна Капустинська

Авторка розповідає про становлення нашого рок-н-ролу, про відповідність музики історичним подіям та найяскравіших представників – як минулого, так і сучасності. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/topic/70-rokiv-buntarstva-yak-narodyvsya-vyzyhv-i-rozkvitav-ukrayinskyj-rok-n-rol/>

Візуальні мистецтва

Україна на 60-й Венеційській бієнале: опублікували публічну програму Українського павільйону. – Яна Качковська

Український павільйон на 60-й Венеційській бієнале представляє публічну програму, присвячену актуальним глобальним викликам – війні, екологічним катастрофам, міграції та іншим важливим темам. Її опублікував Український інститут. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/724217-ukraina-na-60-j-venecijskij-bienale-opublikovali-publicnu-programu-ukrainskogo-paviljonu/>

«Війна може опинитися всюди»: кураторка павільйону Польщі на Венеційській бієнале про проєкт українських митців. – Катерина Яковленко

Цього року на Венеційській бієнале, що триватиме від 20 квітня до 26 листопада, окрім офіційного українського павільйону «Плетіння сіток», українське мистецтво буде представлено ще й у польському національному павільйоні. Проєкт «Відкритої групи» (Ю. Білей, А. Варга та П. Ковач мол.) представлятиме голоси українських біженців та внутрішньо переміщених осіб, котрі покинули свій дім внаслідок війни. Частина з відео записали в серпні 2022 року в прихистку у Львові, а другу створили на початку 2024-го спеціально для павільйону у Венеції. Цифрове відео створено за принципом караоке, де глядачів просять повторити звуки повітряної тривоги, артилерійських обстрілів та вибухів – всього, що люди переживали і що лишилося в їхній пам'яті. Вони

розповідають свою історію і просять повторити за ними – іронічно приміряти той досвід, якого насправді нікому не побажаєш. Кураторкою польського національного павільйону стала Марта Чиж. В інтерв'ю вона розповідає про те, якою буде виставка та чому вона є важливою для європейської аудиторії. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/715402-vijna-moze-opinitisa-vsudi-kuratoroka-paviljonu-polsi-na-venecijskij-bienale-pro-proekt-ukrainskih-mitciv/>

Коли вигадка стає реальністю. Українські учасники Венеційської бієнале Рачинський і Ревковський відкрили виставку у Києві. – Анастасія Большакова

Митці Д. Ревковський і А. Рачинський пропонують поміркувати про майбутнє після катастрофи. Серія їхніх робіт «Хвостосховище» розпочалася з роздумів про виснаження людьми земних ресурсів і перетворилася на уявний музей загибелі людської цивілізації, де автори міркують про те, як ми знищуємо себе. «Куди ніч, туди і сон» – нова серія «Хвостосховища». Авторка розповідає, як виставка спонукає задуматися про майбутнє та нашу колективну відповідальність за нього. Експонується у столичній «Voloshyn Gallery». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavka-kudi-nich-tudi-i-son-u-voloshyn-gallery-301005/>

ПЕРШООБРАЗИ АНАТОЛІЯ КРИВОЛАПА

Репортаж з відкриття виставки у «Центрі сучасного мистецтва М17» (Київ). Докладніше:

<https://mitec.ua/pershooobrazy-anatoliya-kryvolapa/>

В Івано-Франківську відкриється виставка-ретроспектива жіночого відеоарту «Приходять і відходять». – Катерина Кадакова

14 квітня в Івано-Франківську у галерейному та проектному просторі «Асортиментна кімната» відкрито виставку-ретроспективу жіночого відеоарту «Приходять і відходять». Експонуються роботи франківських художниць 2009–2023 років. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/04/12/v-ivano-frankivsku-vidkryietsia-vystavka-retrospektyva-zhinochoho-videoartu-prykhodiat-i-vidkhodiat/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фестиваль квір-кіно SUNNY BUNNY представив повну програму: фільм-відкриття з Тільдою Свінтон і прем'єра документальної стрічки Жа Бабаєвої. – Катерина Кадакова

Другий фестиваль квір-кіно Sunny Bunny, що триватиме 19–26 квітня у Києві, оголосив повну програму заходу. Докладніше:

<https://divoche.media/2024/04/12/festyval-kvir-kino-sunny-bunny-predstavyyv-povnu-prohramu-film-vidkryttia-z-tildoiu-svinton-i-prem-iera-dokumentalnoi-strichky-zha-babaievoi/>

Український фільм «Назавжди-назавжди» покажуть на Стамбульському кінофестивалі

Українську стрічку «Назавжди-назавжди» режисерки А. Бурячкової покажуть на 43-му Стамбульському міжнародному кінофестивалі в межах програми International Competition. Покази відбудуться 24, 26 та 27 квітня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/696225-ukrainskiy-film-nazavzhdi-nazavzhdi-pokazhut-na-stambulskomu-kinofestivali>

Від пса Патрона до Хамелеона Ігоря. Огляд на документальну роботу «Ми, наші улюбленці та війна» Антона Птушкіна. – Кромф Ігор

Відгук на документальний фільм тревел-блогера А. Птушкіна «Ми, наші улюбленці та війна», що розповідає про порятунок тварин під час повномасштабного російського вторгнення. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/my-nashi-uliublentsi-ta-viina-review/>

Команда фільму «Я і Фелікс» вирушила у тур містами України

11 квітня в українській прокат вийшов повнометражний ігровий фільм І. Цілик «Я і Фелікс». Прем'єра стрічки супроводжується туром по містах України, який триватиме 10 днів, розпочинаючи з Миколаєва. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-ia-i-feliks-iryny-tsilyk-tur/>

«Я і Фелікс»: атмосфера 90-х, підліткове дорослішання, колоритний Іздрик і баланс світла й темряви. – Оксана Наумова

Відгук на стрічку. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225377/2024-04-12-ya-i-feliks-atmosfera-90-kh-pidlitkove-doroslishannya-kolorytnyy-izdryk-i-balans-svitla-y-temryavy/>

«Україна. Нескорені міста. Правдива історія»: вийшов новий сезон мультсеріалу на YouTube

Другий сезон патріотичного мультсеріалу для дітей «Україна. Нескорені міста. Правдива історія» від телеканалу «ПлюсПлюс» можна безкоштовно переглянути онлайн. Анімаційний проєкт розповідає про українські міста, які постраждали під час війни. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/ukraina-neskoreni-mista/>

13 квітня на каналі «Дім» – прем'єра серіалу «Під одним дахом» про початок повномасштабного вторгнення росіян в Україну. – Марина Баранівська

В основі сюжету – особистий досвід режисера серіалу С. Сотниченка. Стрічку зняло ТОВ «Мейнстрім Пікчерз» на замовлення ДП «Мультимедійна платформа іномовлення України». На виробництво 4-серійної драми з держбюджету виділили 8 млн грн. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225387/2024-04-12-13-kvitnya-na-kanali-dim-premiera-serialu-pid-odnym-dakhom-pro-pochatok-povnomasshtabnogo-vtorgnennya-rosiyan-v-ukrainu/>

24 квітня на ICTV2 – прем'єра кримінальної драми «Подвійні ставки» з

Владом Никитюком у головній ролі. – Віра Крайня

24 квітня канал ICTV2 почне показ восьмисерійної кримінальної драми «Подвійні ставки». У головній ролі – відомий актор і волонтер В. Никитюк. Він зіграв хлопця, який повернувся з фронту і кинув виклик кримінальним та корупційним колам столиці. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225390/2024-04-12-24-kvitnya-na-ictv2-premiera-kryminalnoi-dramy-podviyni-stavky-z-vladom-nykytyukom-u-golovniy-rolu/>

Фільм «Ми були рекрутами» Любомира Левицького вийде в прокат 2 травня

2 травня у прокат в українських кінотеатрах виходить документальний фільм Л. Левицького про бійців Третьої штурмової бригади. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-my-buly-rekrutamy-v-prokat/>

Український фільм «Смак Свободи» зібрав у прокаті 2,5 мільйона гривень

Загальні касові збори української стрічки «Смак Свободи» склали 2 567 627 грн, а кількість проданих квитків сягнула 16 919. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/696371-ukrainskiy-film-smak-svobodi-zibrav-u-prokati-25-milyona-griven>

Про кон'юнктуру і вдавані «заборони» у кіно. – Лена Чиченіна

«Одна з найбільших спекуляцій нині у кіноспільноті звучить так: „Неприпустимо забороняти комусь знімати стрічки про війну!“. Спекуляція в тому, що ніхто нічого не забороняє, але нарікання на ці „заборони“ звучать із кожної праски. Найбільше мені подобаються люди, які в такий спосіб захищають фільм „Буча“. Його зняли, змонтували, він вже готовий і було мільйон показів. А людоньки усе продовжують звинувачувати когось, що хтось цю стрічку забороняє. Фільм „Юрик“, до речі, абсолютно вільно можна подивитися на онлайн-платформах... Навколо стрічок про війну відбувається дискусія, а не заборона. І прикметно, що критики ось цих уявних скасуванняв дуже ці дискусії не люблять і закликають їх припинити. Тобто в одному випадку свобода слова має діяти, а в іншому – вже ні. Хочете – знімайте, але і реакцію теж отримуйте. Понад те – багатьом людям зі сфери не йдеться про те, що ігрове кіно (чи інші художні твори) про війну зараз категорично робити не можна. А йдеться про те, хто це робить і як. Бо з цього часто впливають наміри. Для чого люди підіймають таку складну тему, якщо раніше її обходили десятою дорогою? Одразу у двох київських театрах йдуть вистави „Зелені коридори“ за п'єсою Н. Ворожбит. Одну поставив М. Голенко, іншу – О. Гладушевський. Обидві вистави, як на мене, чудові й талановиті. Хоча там дуже багато ходінь по лезу та епізодів (і гумору) просто на межі. Але я не бачила жодного с*ачу на тему цих постановок. Може, тому, що автори й до цього робили щось вартісне, а не увірвались у складні теми як Пилип з конопель? Так само я не бачила с*ачу щодо „Кіборгів“. Так, була певна критика, хтось говорив, що це знімати рано, але такі репліки були одиничними, масового обурення не спостерігалось. Те

саме стосовно „Клондайку” – фільм дуже етично та якісно зроблений, без натяку на маніпуляції темою та глядачами. А навколо чого с*ачі виникають зараз? Навколо явних спекуляцій на темі. На критику наражаються автори, які плювати хотіли на цю війну до 24 лютого 2022-го. Які не займали кіно, а ліпили російськомовні серіали, де українського контексту взагалі не було. А тут вони раптом прозріли та одразу кинулися щось знімати. Переважно сльозливе, щоб люди плакали й вважали це якоюсь художньою гідністю... Вже з початком війни (яка почалася у 2014-му, бо це треба постійно нагадувати) ми отримали цілу пачку неофітів, бо ж кон’юнктура передбачала патріотфільми й на них можна було отримати державні гроші. Тому ми стали свідками цілого списку ура-патріотичних, погано знятих стрічок про наші визначні події та особистостей, які поставали перед глядачами типовими совєцькими героїзованими, вихолощеними персонажами, без страху й упрьока і з нульовою харизмою. Дійшло до абсурду, коли у фільмі „Крути 1918” єдиним справді цікавим персонажем став Муравйов, який їхав на поїзді громити Київ. Ну, а зараз ця тенденція просто настільки посилилася, що не звертати на неї увагу просто неможливо. І, повторюся, ніхто нічого не забороняє. Зараз у прокат вийшла стрічка „Лишайся онлайн”, нашвидкуруч зроблена лівою ногою серіальщиками. Вони звикли працювати на своєму рівні, без складних завдань і викликів, за принципом „і так сойдьот”, тільки раніше робили щось безбідне про любов-кров, а тепер – нате вам про повномасштабку. І, будь ласка, ви на цю стрічку можете хоч зараз піти в кіно і подивитися. Про які заборони знову йдеться? Це елементарний аналіз, якого галузі усе ще сильно бракує. І, на жаль, усіх, хто цю дискусію підіймає, регулярно називають істеричками та радикалами. Тільки треба розуміти, що радикали та істерички 8 років усім набридали, що не можна знімати р*сняві серіали під час війни. Але ж хто слухав. Зараз же всі гарненько вдали, що такого не було. Але, на жаль, процес трансформації так не працює. Потрібна саморефлексія, визнання своїх помилок і робота над ними. А це – час. І зусилля». Докладніше:

<https://espreso.tv/poglyad-pro-konyunkturu-i-vdavani-zaboroni-u-kino>

Просвітництво

«Нова Пошта» у світі мистецтва? Розповідаємо про додаток з культурними подіями ArtWizard. – Марічка Максимець

ArtWizard – це мобільний застосунок та сайт про локальне мистецтво. Завдяки ініціативі можна знайти виставку, концерт, показ фільмів, почитати про них, додати подію у календарик чи зберегти «на потім» або поставити нагадування. Наразі у застосунку можна знайти події Києва та Львова, але автори проєкту планують інші міста України. Авторка розповідає, як з’явився проєкт, скільки часу пішло на реалізацію та чому він потрібен. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/artwizard/>

Література. Книговидання

Шептицький – найбільш недооцінений мислитель ХХ століття. Видали науково-популярні праці митрополита. – Галина Терещук

Вибрані тексти митрополита Української греко-католицької церкви Андрея Шептицького (1865–1944) під назвою «Дух Христа є духом демократичним» вперше видано сучасною українською мовою. Упорядники – громадський діяч Мирослав Маринович, історик Ярослав Грицак і дослідниця спадщини Шептицького Ліліана Гентош. Автори наголошують, що намагалися подати праці Андрея Шептицького так, щоб зберегти атмосферу і зміст митрополичих послань, листів, публіцистики, щоб вони були зрозумілими сучасникам. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/tserkva-ukraina-vijna-narod/32902781.html>

У «Видавництві Старого Лева» вийде поетична збірка «Свідчення» Вікторії Амеліної

Про це на своїй фейсбук-сторінці повідомила програмна директорка Lviv BookForum С. Челяк. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-vydavnytstvi-staroho-leva-vyjde-poetychna-zbirka-svidchennia-viktorii-amelinoi/>

«Локальна історія» заснувала видавництво

Мультимедійна онлайн-платформа про минуле та сучасне України «Локальна історія» зареєструвала видавництво. Вже укладено низку угод із провідними українськими істориками та письменниками, проведено успішні перемовини зі світовими видавництвами, зокрема із Єльським та Принстонським університетами, The Wylie Agency, PEW Literary, агентством Беати Стасінської й іншими. Першим продуктом видавництва «Локальна історія» стала книжка журналістки й краєзнавиці І. Пустиннікової «Карпати. Коротка історія мандрів». Докладніше:

<https://chytomo.com/lokalna-istoriia-zasnuvala-vydavnytstvo/>

Охорона культурної спадщини

У Львові почали реставрацію трьох скульптур із домініканського монастиря. – Юлія Равлюк, Єлісавета Сілаєва

На кафедрі архітектури та реставрації Львівської політехніки розпочато проєкт із реставрації трьох скульптур із монастиря отців-домініканців у Підкамені. На відновлення однієї скульптури потрібно близько 50 тисяч євро. Докладніше:

<https://suspilne.media/lviv/723853-u-lvovi-pocali-restavraciu-troh-skulptur-iz-dominikanskogo-monastira/>

Хто нищить заповідник у Буші? – Оксана Давидова

Історичну гору Лисківка у селі Буша, що на Вінниччині, продали на аукціоні для видобутку надр. Йдеться про Державний історико-культурний заповідник «Буша». Тут відкрито поселення трипільської, черняхівської, скіфської, давньоруської культур (4 пам'ятки археології від III тис. до н.е. до XII ст. н.е.). Також у Буші розташовано унікальний козацький цвинтар. Ще тут

є залишки фортеці та підземних ходів XVI–XVII ст. А також єдиний у Європі середньовічний (а дехто каже, що й дохристиянський) скельний храм з унікальним художнім рельєфом. Всі ці унікальні історичні місця зраз під загрозою знищення. Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-khto-nishchit-zapovidnik-u-bushi>

Поруч з історичним заповідником у Буші з'явиться вапняковий кар'єр: що відбувається і які причини невдоволення. – «Громадське радіо»

Державний історико-культурний заповідник «Буша» спільно з громадою однойменного села на Вінниччині готовий через суд заблокувати майбутню діяльність вапнякового кар'єру на місці гори Лисківка, повідомила директорка заповідника І. Захарчук. «Пам'ятки національного значення (замкова вежа, музей археології) потрапляють у зону руйнування через те, що дорога до можливого кар'єра проходить через наш заповідник», – наголосила вона. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-poruch-z-istorichnim-zapovidnikom-u-bushi-zyavitsya-vapnyakoviy-karer-shcho-vidbuvaetsya-i-yaki-prichini-nevdovolennya>

Релігія

«Претензія не в тому, що вони Бога не люблять, а в тому, як роблять свою справу». Капелани про проблеми капеланської служби. – Олена Струк

Військові капелани аналізують півтора року функціонування капеланської служби у Збройних силах України й озвучують виклики, які постають перед нею. Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/04/15/608184_prenziya_tomu_shcho_voni_boga.html

СБУ вручила підозру протоієрею УПЦ МП: поширював проросійські наративи у телеграмі. – Роман Мельник

Служба безпеки України оголосила заступнику голови синодального відділу зовнішніх церковних зв'язків УПЦ МП протоієрею Миколі Данилевичу підозру у виправдовуванні російської війни проти України та розпалюванні релігійної ненависті. За даними СБУ, підозрюваний священнослужитель використовував власний телеграм-канал для поширення прокремлівських наративів. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/225405/2024-04-12-sbu-vruchyla-pidozru-protoiereyu-upts-mp-poshyryuvav-prorsiyski-naratyvy-u-telegrami/>

Київрада вкотре пообіцяла оновити Генплан столиці і хоче перевірити московські церкви. – Леся Падалка

«Київрада замахнулася на дуже серйозну ініціативу – повну інвентаризацію земельних ділянок і комунального майна, які перебувають у користуванні церков УПЦ МП. Проект такого рішення ще 2023 року створив депутат від „Голосу” В. Васильчук, але чомусь воно не рухалося. І лише зараз, коли до авторів такої ініціативи приєдналися колеги Васильчука з „ЄС” М. Порошенко і В. Сторожук, два оновлені проекти прийняла міськрада. Фактично

Київ пообіцяв перевірити законність розміщення на комунальних земельних ділянках церков та інших споруд релігійних організацій, які пов'язані з країною-агресоркою. „Зараз це 73 адреси, однак надалі перелік розширюватимуть. І в разі виявлення порушень місто звернеться до правоохоронних органів і суду щодо притягнення правопорушників до передбаченої чинним законодавством відповідальності, відшкодування нанесених за весь час незаконного користування самовільно зайнятими земельними ділянками збитків і звільнення зазначених територій та споруд”, – розказав Васильчук. Ідея є логічним продовженням того, що почала у 2022 році держава щодо майна Києво-Печерської лаври. „Ми не дозволимо повторитися історії з Лаврою, де так зване виселення триває вже другий рік”, – наголосила на сесії Порошенко. Проте аудит майна – це насправді ще не виселення. І необхідно багато бюрократичних процедур, перш ніж почнуться реальні розірвання договорів оренди або суди». Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/04/12/608146_kiivrada_vkotre_poobitsyala_onoviti.html

Міжнародне співробітництво

У Швеції вдруге відбудеться фестиваль «Українська весна 2024»: що в програмі. – Марія Кабацій

У Швеції вдруге відбудеться «Європейський фестиваль: Українська весна». Він триватиме з 24 квітня по 7 травня 2024 року та об'єднає 12 культурних подій. Слоган – «Віддзеркалення в очах один одного – Україна в Європі та Європа в Україні». Мета – представити Україну невід'ємною частиною європейської культурної спадщини. Події фестивалю розмістяться на 10 різних майданчиках Стокгольма: концертних сценах, музеях, резиденціях культурних представництв, у кінотеатрі та навіть церкві. Організатори хочуть вкотре нагадати про необхідність посилення допомоги Україні для захисту від агресорки росії. Тому цього року кожен з 12 днів фестивалю буде присвячено одному з українських митців, котрі стали захисниками і загинули на фронті. Відкриття відбудеться 24 квітня на головній концертній сцені Швеції – Королівському концертному холі. Перший день буде присвячено оперному співаку В. Сліпаку. Цього вечора піаністка, засновниця і директорка Українського інституту у Швеції Н. Пасічник представить своє переосмислення твору Баха «Добре темперований клавір» разом із вокальним квінтетом Calmus Ensemble (Лейпциг). 29 квітня на фестивалі буде присвячене пам'яті соліста балету Національної опери України О. Шаповала. Цього дня виступатиме прима Паризької опери, балерина і хореограф Клермарі Уста. Спеціально для фестивалю вона створила композицію, для якої надихалася творчістю Лесі Українки. 2 травня, у день показу швейцарсько-українського фільму «Ольга», згадуватимуть актора П. Лі. Фінал відбудеться 7 травня. Цього дня на сцені Королівського концертного холу виступить латвійський скрипаль і диригент Гідон Кремер разом зі своїм оркестром «Кремерата Балтика». Вони представлять програму «Пісні долі та надії», до якої увійшли твори Арво Пярта, В. Сильвестрова, Астора П'яццолли та інших композиторів. У завершенні

концерту прозвучить світова прем'єра твору української композиторки Б. Фроляк, натхненного віршем Т. Шевченка «Зоре моя вечірняя». Останній фестивальний день буде присвячено пам'яті диригента Державного академічного естрадно-симфонічного оркестру та Київської опери К. Старовицького. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yevropeyskiy-festival-ukrajinska-vesna-u-stokgolmi-programa-festivalyu-301027/>

Підтримка України у світі

Рок-гурт Within Temptation випустив кліп, який зняв у Києві. Всі роялті передадуть ГО Music Saves UA

Музичний кліп нідерландського гурту на пісню «A Fool's Parade» зняв український режисер Інді Хаїт. Саму пісню створено на підтримку України, а всі роялті буде передано до благодійної ініціативи Всеукраїнської Асоціації Музичних подій Music Saves UA до закінчення війни. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/rok-gurt-within-temptation-vypustyv-klip-yakuj-znyav-u-kyyevi-vsi-royalti-peredadut-go-music-saves-ua/>

«Республіканці фактично вбивають Україну»: Стівен Кінг прокоментував затримку допомоги Києву від США

Американський письменник Стівен Кінг 13 квітня прокоментував затримку і постійне відтермінування республіканцями США голосування щодо військової допомоги Україні. Докладніше:

<https://espresso.tv/svit-respublikantsi-faktichno-vbivayut-ukrainu-stiven-king-prokomentuvav-zatrimku-dopomogi-kievu-vid-ssha>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm